

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
«POLITICUS» РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
УНІВЕРСИТЕТУ УШИНСЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ, СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА КУЛЬТУРНІ
ВИМІРИ**

16 травня 2022 р.

м. Одеса

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № _
від 26. 05. 2022 р.)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Ростецька С. І. – доктор політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, старший викладач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Швець С. Л. - кандидат політичних наук, асистент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Добровольська Г. Д. – студентка 4-го курсу спеціальності «Право» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гладка В. В. – студентка 3-го курсу спеціальності «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Сучасні виклики соціально - політичного розвитку:

С 91 політико-правові, соціально-економічні та культурні виміри : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (м. Одеса, 16 травня 2022 р.). Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально - політичних досліджень «Politicus», 2022. 104 с.

УДК 321(477)(063)

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2022

© Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2022

Гринько К. Е., студентка 1 курсу спеціальності 052 «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Наумкіна С. М., д. політ. н., професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ 2022

Запровадження воєнного стану в зв'язку з повномасштабним вторгненням в Україну російської Федерації призвело до трансформації інституційної основи управління територіально-політичною системою: утворення обласних та районних військових адміністрацій [3], а також до «надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, ... військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії» (ст. 1) [2].

В той же час, Законом «Про правовий режим воєнного стану» введені в дію обмеження щодо здійснення політичної діяльності, зокрема: «заборона проведення мирних зборів, мітингів, походів і демонстрацій, інших масових заходів» (п. 8 ст. 8); «заборона зміни Конституції; зміни Конституції Автономної Республіки Крим; проведення виборів Президента, а також виборів до Верховної Ради України, Верховної Ради АРК і органів місцевого самоврядування; проведення всеукраїнських та місцевих референдумів; проведення страйків, масових зібрань та акцій» (ст. 19) [2]. В той же час, слід зазначимо, що на окупованих територіях (наприклад, в Херсоні), відбуваються чисельні протестні мітинги, в яких беруть участь громадяни України, виступаючи проти агресії та окупаційної політики.

Крім того, Законом «Про правовий режим воєнного стану» передбачено «заборону діяльності політичних партій, громадських об'єднань, якщо вона спрямована на ліквідацію незалежності України, зміну конституційного ладу

насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, тощо» (п.9 ст.8) [2]. Це положення знайшло реалізацію в Указі Президента В. Зеленського №153/2022 від 19 березня 2022 р. «Щодо призупинення діяльності окремих політичних партій», яким відбулося «призупинення на час дії воєнного стану» діяльності одинадцяти опозиційних партій («Опозиційна платформа – за життя», «Партія Шарія», «Держава», «Ліва опозиція», «Прогресивна соціалістична партія України», «Союз лівих сил», «Соціалістична партія України», «Соціалісти», «Опозиційний блок», «Наші» та «Блок Володимира Сальдо»), «зважаючи на їх антиукраїнську політичну та організаційну діяльність, пропаганду війни, публічні заяви та заклики до зміни конституційного ладу насильницьким шляхом, реальні загрози порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підриву її безпеки, а також дії, спрямовані на незаконне захоплення державної влади, демонстрацію проявів колабораціонізму, насильства, зважаючи на програмні та статутні цілі, що містять антиукраїнську позицію, поширення відомостей про виправдування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України» [6]. Президент України В. Зеленський, коментуючи цей свій Указ, підкреслив, що «Кожен зараз повинен дбати про інтереси нашої держави. Про інтереси України. Бо це – заради нас. Бо це – заради життя» [1].

В контексті посилення контролю над діяльністю ЗМІ Указом Президента №152/2022 від 19 березня 2022 р. «Щодо реалізації єдиної інформаційної політики в умовах воєнного стану» передбачено реалізацію «єдиної інформаційної політики, що є пріоритетним питанням національної безпеки, забезпечення якої реалізується шляхом об'єднання усіх загальнонаціональних телеканалів, програмне наповнення яких складається переважно з інформаційних та/або інформаційно-аналітичних передач на єдиній інформаційній платформі стратегічної комунікації – цілодобовий інформаційний марафон «єдині новини #UAразом» [5]. З початку повномасштабного російського вторгнення дотримуються принципу «one voice policy», коли всі українські журналісти говорять про війну єдиним голосом. Голос із позиції національних інтересів України [4].

Забезпечення сталого функціонування об'єктів цифрового ефірного мовлення

в умовах війни передбачає, перш за все, стає функціонування об'єктів цифрового ефірного мовлення та безперебійну трансляцію телевізійних каналів, цілодобовий моніторинг ефірної мережі. Слід звернути увагу, що політична діяльність, переважно, зосереджена сьогодні в інформаційній складовій. Відтак, в умовах, коли «політичний простір» трансформовано у «військово-політичний», а політична діяльність є фактично згорнутою через обмеження, пов'язані з метою національної мобілізації, основними формами політичної дії стають політико-інформаційні.

Література

1. В Україні заборонили 11 проросійських політичних партій. Список. Daily-Lviv. 20 березня 2022 р. URL: <https://dailylviv.com/news/polityka/v-ukrayini-zaboronyly-11-prorosiiskykh-politychnykh-partii-spysok-9792>(дата звернення: 28.03.2022)
2. Про правовий режим воєнного стану: Закон України № 389-VIII від 12.05.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення: 28.03.2022)
3. Про утворення військових адміністрацій: Указ Президента України №68/2022 від 24 лютого 2022 р. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/682022-41405> (дата звернення: 28.03.2022)
4. "Прямий" та "5 канал" підтримують реалізацію єдиної інформполітики воєнного часу. Інформаційне агентство Interfax-Україна. 20.03.2022. URL: <https://ua.interfax.com.ua/news/telecom/816124.html>
5. Щодо реалізації єдиної інформаційної політики в умовах воєнного стану: Указ Президента України №152/2022 від 19 березня 2022 р. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1522022-41761> (дата звернення: 28.03.2022)
6. Щодо призупинення діяльності окремих політичних партій: Указ Президента України №153/2022 від 19 березня 2022 р. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1532022-41765> (дата звернення: 28.03.2022)